

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.002.08.2021

Pan
Marcjusz Fornalik
Prezes Zarządu Zakładu Wodociągów i Kanalizacji
Sp. z o.o.
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
ul. Czatkowska 8
83-110 Tczew

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

zmienione zgodnie z treścią uchwały nr KPK-KPO.443.132.2021
Komisji Rozstrzygającej z dnia 9 września 2021 r.

P/21/092 – Funkcjonowanie spółek komunalnych w województwie pomorskim i zachodniopomorskim

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., ul. Czatkowska 8, 83-110 Tczew (dalej: „ZWIK”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcjusz Fornalik, Prezes Zarządu ZWIK od 1 września 2004 r. (akta kontroli str. 5-17, 208)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przestrzeganie ustawowych ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej poza sferą użyteczności publicznej. 2. Zgodność realizowania zadań z obowiązującymi przepisami, w tym ustawy o zamówieniach publicznych lub regulacjami wewnętrznymi.
Okres objęty kontrolą	Lata 2018-2020, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	Łukasz Badura, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/29/2021 z 23.02.2021 r. Joanna Andrzejewska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/42/2021 z 05.03.2021 r. (akta kontroli str. 1-4)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

ZWIK prowadził działalność podstawową polegającą głównie na dostarczaniu wody i odbiorze ścieków na terenie Gminy Miejskiej Tczew oraz działalność pomocniczą wspomagającą te zadania w sposób zgodny z postanowieniami umowy spółki. Działalność ZWIK wykraczająca poza sferę użyteczności publicznej była marginalna. Podmiot był organizacyjnie przygotowany do wykonywania przypisanych zadań, a sytuacja ekonomiczno-finansowa i majątkowa umożliwiały ich realizację. ZWIK osiągał zysk w każdym roku obrotowym w okresie objętym kontrolą.

W ZWIK określone były zasady przekazywania rzetelnych informacji Zarządowi, Radzie Nadzorczej i Zgromadzeniu Wspólników. Prezes Zarządu realizował wyznaczone przez Radę Nadzorczą cele zarządcze.

Spółka prowadziła prawidłowo zadania związane z gospodarowaniem i ochroną mienia, oceniane były potrzeby rozbudowy infrastruktury, prowadzone były kontrole stanu technicznego budynków i urządzeń, oraz wynikające z nich remonty i rozbudowa. Zamówienia publiczne udzielane były zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³ oraz wewnętrznymi procedurami. Zawarte z wykonawcami umowy zawierały postanowienia zabezpieczające interesy ZWIK.

ZWIK udzielał wsparcia finansowego w postaci sponsoringu i darowizn jednostkom organizacyjnym i osobom z terenu Miasta Tczewa. Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej oraz Prezesa ZWIK naliczane były nieprawidłowo.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. (dalej: „ustawa o NIK”)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz.U 2019 r., poz. 1843 ze zm. (dalej Pzp).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przestrzeganie ustawowych ograniczeń prowadzenia działalności gospodarczej poza sferą użyteczności publicznej

Opis stanu faktycznego

1.1 ZWiK, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 28 października 1999 r. był spółką powstałą po likwidacji zakładu budżetowego Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Tczewie, w celu dalszego rozwoju i poprawy efektywności gospodarki wodno-kanalizacyjnej w Mieście Tczewie.

(akta kontroli str. 694-697)

ZWiK posiadał zezwolenie na prowadzenie działalności zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków⁵. Zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków ujęte były w Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków⁶.

(akta kontroli str. 503-514)

Przedmiot działania ZWiK określony był w umowie spółki z dnia 21.05.2019 r. (Repertorium A numer 2377/2019)⁷ i obejmował:

- 1) pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (36.00.Z⁸),
- 2) odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (37.00.Z),
- 3) działalność związaną ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, odzysk surowców (38.1),
- 4) działalność związaną z rekultywacją i pozostałą działalność usługową związaną z gospodarką odpadami (39.00.Z),
- 5) roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych (42.21.Z),
- 6) roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej (42.91.Z),
- 7) roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej nie sklasyfikowane (42.99.Z),
- 8) przygotowanie terenu pod budowę (43.12.Z),
- 9) wykonywanie wykopów i wierceń geologiczno-inżynierskich (43.13.Z),
- 10) wykonywanie instalacji wodnokanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych (43.22.Z),
- 11) wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych (43.29.Z),
- 12) wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych (43.39.Z),
- 13) pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane (43.99.Z),
- 14) konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych z wyjątkiem motocykli (45.20.Z),
- 15) sprzedaż hurtowa realizowana na zlecenie (46.1),
- 16) sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (47.7),
- 17) magazynowanie i przechowywanie towarów (52.10),
- 18) przeładunek towarów (52.24),

⁴ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Decyzja Nr 43/2002 Zarządu Miasta Tczewa z dnia 30.07.2002 r.

⁶ Załącznik do uchwały nr IX/63/2019 Rady Miejskiej w Tczewie z 30 maja 2019 r.

⁷ W latach 2018 – 2020 obowiązywały akty notarialne z dnia 30.09.2011 r., 16.10.2018 r. i 21.05.2019 r.

⁸ Numery wg Polskiej Klasyfikacji Działalności.

- 19) działalność usługowa wspomagająca transport lądowy (52.51.Z),
- 20) wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (68.20.Z),
- 21) badania i analizy techniczne (71.20),
- 22) wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli (77.12.Z),
- 23) wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń budowlanych (77.32.Z),
- 24) wynajem i dzierżawa maszyn i urządzeń biurowych, włączając komputery (77.33.Z),
- 25) wynajem i dzierżawa maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane (77.39.Z),
- 26) działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach (81.10.Z),
- 27) pozostałe sprzętanie (81.29.Z),
- 28) produkcja nawozów i związków azotowych (20.15.Z)⁹.

(akta kontroli str. 55-98)

W latach 2018-2020 działalność ZWiK nie wykraczała poza przedmiot działalności określony w akcie założycielskim, realizowane były przychody dotyczące:

- w 2018 r. sprzedaży: wody w wysokości 9 724,0 tys. zł i odprowadzania ścieków w wysokości 15 354 tys. zł. Ponadto ZWiK uzyskał przychody z realizacji: odbiorów technicznych i uzgodnień lokalizacji w wysokości 22,8 tys. zł, usług laboratoryjnych – 84,0 tys. zł, dzierżawy i wynajmu maszyn i urządzeń – 2,8 tys. zł, montażu nakładek radiowych - 3,7 tys. zł, usług budowlanych na zlecenie – 44,0 tys. zł, usług pozostałych – montaż plombowanie wodomierzy, badanie hydrantów 54,5 tys. zł, dzierżawy i wynajmu nieruchomości – 113,4 tys. zł. Łącznie z działalności w 2018 r.: 25 424 tys. zł,

- w 2019 r. sprzedaży: wody w wysokości 10 424 tys. zł i odprowadzania ścieków w wysokości 15 547 tys. zł. Ponadto ZWiK uzyskał przychody z realizacji: odbiorów technicznych i uzgodnień lokalizacji w wysokości 23,6 tys. zł, usług laboratoryjnych – 121,3 tys. zł, dzierżawy i wynajmu maszyn i urządzeń budowlanych – 3,3 tys. zł, dzierżawy i wynajmu maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowanych – 99,3 tys. zł, dzierżawy i wynajmu pozostałych pojazdów samochodowych – 0,8 tys., dzierżawy i wynajmu nieruchomości – 49,2 tys. zł, montażu nakładek radiowych – 2,3 tys. zł, usług budowlanych na zlecenie – 79,6 tys. zł, usług pozostałych - montaż plombowanie wodomierzy, badanie hydrantów 25,3 tys. zł. Łącznie z działalności w 2019 r.: 26 395 tys. zł,

- w 2020 r. sprzedaży: wody w wysokości 10 567 tys. zł i odprowadzania ścieków w wysokości 15 999 tys. zł. Ponadto ZWiK uzyskał przychody z realizacji: sprzedaży zrębek do kompostowni w wysokości 7,9 tys. zł, sprzedaży odpadów/kompostu – 5,9 tys. zł, odbiorów technicznych i uzgodnień lokalizacji – 12,4 tys. zł, usług laboratoryjnych – 95,7 tys. zł, dzierżawy i wynajmu maszyn i urządzeń budowlanych – 2,7 tys. zł, dzierżawy i wynajmu pozostałych pojazdów samochodowych – 8,7 tys. zł, dzierżawy i wynajmu nieruchomości – 49,3 tys. zł, montażu nakładek radiowych – 1,9 tys. zł, usług budowlanych na zlecenie – 100,8 tys. zł, usług pozostałych – montaż plombowanie wodomierzy, badanie hydrantów – 39,3 tys. zł. Łącznie z działalności w 2020 r.: 26 898 tys. zł.

Zakres działań prowadzonych przez ZWiK był zgodny z przedmiotem działania określonym w akcie notarialnym spółki oraz zgłoszony i zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym.

---

⁹ Wprowadzono 21.05.2019 r.

(akta kontroli str. 692 692a, 692b, 692c)

1.2. Procentowy udział działalności prowadzonej przez ZWiK poza sferą użyteczności publicznej wynosił w 2018 r. – 1%, w 2019 r. 2 % i w 2020 r. – 1%.

(akta kontroli str. 692, 693)

Jak wyjaśnił Prezes Zarządu ZWiK, w zakresie PKD: 71.20, 68.20.Z, 77.12.Z, 77.32.Z, 77.39.Z, 43.22.Z, 42.21.Z, 39.00.Z ZWiK uzyskał w 2020 r. przychody w łącznej kwocie 318 tys. zł, co stanowi 1,19% przychodów ogółem Spółki. W tej kwocie dominującą pozycję stanowią badania i analizy techniczne.

ZWiK posiada własne certyfikowane laboratorium wykonujące badania w zakresie chemii oraz mikrobiologii. Na potrzeby własne laboratorium wykonuje około 2,2 tys. badań, a więc ich częstotliwość jest znaczna. Laboratorium jest nieodzowne dla zapewnienia ciągłości świadczenia usług zaopatrzenia w wodę o odpowiedniej jakości, zaspokajając tym samym potrzeby mieszkańców i społeczności lokalnej. Ogółem wykonywanych jest około 5 tys. badań. W związku z zapotrzebowaniem ludności Miasta Tczew i społeczności lokalnej Spółka realizuje także badania laboratoryjne wody dla mieszkańców i jednostek posiadających potrzeby dokonania takich badań na rynku tczewskim. Na terenie miasta Tczew nie działa i nie jest dostępne dla mieszkańców inne laboratorium mogące wykonywać badania wody dla ich potrzeb.

(akta kontroli str. 1929-1931)

Badaniu poddano trzy zadania realizowane przez ZWiK w latach 2018-2020 na podstawie zawieranych corocznie z Gminą Miejską Tczew umów:

- 496/08/2018 z dnia 31 sierpnia 2018 r.,
- 461/08/2019 z dnia 2 sierpnia 2019 r.,
- 186/05/2020 z dnia 5 maja 2020 r.

Umowy dotyczyły wykonywania przez ZWiK prac eksploatacyjnych, napraw awaryjnych oraz inspekcji TV (kamerowania) kanalizacji deszczowej miasta Tczewa.

Zakres prac powtarzający się we wszystkich umowach obejmował:

- czyszczenie i utrzymanie drożności kanalizacji deszczowej oraz czyszczenie hydrodynamiczne i ręczne,
- awaryjna wymiana krat wpustów ulicznych kanalizacji deszczowej, pęknięcia krat, kradzieże, zużycie naturalne,
- awaryjna wymiana włączników i pokryw studni rewizyjnych na sieci kanalizacji deszczowej,
- zabruki i regulacja studni kanalizacji deszczowej oraz krat wpustów ulicznych,
- uszczelnianie studzien, odcinkowe remonty sieci kanalizacji deszczowej,
- kamerowanie odcinków sieci kanalizacji deszczowej związane z zapadnięciami sieci,

a ponadto w poniższych umowach ujęto:

- odszukanie i rekonstrukcję zaasfaltowanych studzien rewizyjnych kanalizacji deszczowej trzy sztuki - w umowie nr 496/08/2018 z dnia 31 sierpnia 2018 r.,
- czyszczenie osadników na wylotach kanalizacji deszczowej - w umowie nr 496/08/2018 z dnia 31 sierpnia 2018 r.,
- przegląd techniczny osadników i separatorów na wylotach kanalizacji deszczowej - w umowie nr 186/05/2020 z dnia 5 maja 2020 r.

Wykonanie zadań wymienionych w powyższych umowach zostało potwierdzone protokołami odbioru robót odpowiednio: z 11.12.2018 r., 9.12.2019 r. i 3.12.2020 r.

ZWiK wystawił faktury na kwotę zgodną z zawartymi umowami, każdorazowo była to kwota 39 999,99 zł.

Zakres prac wykazany w ww. umowach obejmował prace eksploatacyjne i roboty awaryjne kanalizacji deszczowej, tj. prace mieszczące się w kategorii „odprowadzanie i oczyszczanie ścieków” (PKD 37.00.Z). Zakres tych prac nie wykraczał poza sferę użyteczności publicznej, stanowił zadanie własne gminy i polegał na bieżącym i nieprzerwanym zaspokajaniu zbiorowych potrzeb ludności, a usługi świadczone były powszechnie.

(akta kontroli str. 483-502)

1.3. W strukturze organizacyjnej¹⁰ ZWiK wydzielono pionry:

- Dyrektora Naczelnego¹¹, w tym działy: głównego technologa, laboratorium wody i ścieków oraz inwestycji i zamówień publicznych, a także sprawy administracyjno-kadrowe i bhp,

- Zastępcy Dyrektora ds. technicznych, w tym działy: eksploatacji sieci, oczyszczalni ścieków, przepompowni Czatkowy, zaopatrzenie, magazyn, dział głównego mechanika, dział produkcji wody,

- Zastępcy Dyrektora ds. ekonomicznych, w tym działy: księgowości, sprzedaży, specjalistę ds. analiz ekonomicznych i ds. marketingu.

Zakresy obowiązków pracowników ZWiK odpowiadały działalności wymienionej w aktach notarialnych Spółki z 30.09.2011 r., 16.10.2018 r. i 21.05.2020 r.

(akta kontroli str. 99-207)

W ZWiK zatrudnionych było: 120 osób w 2018 r. (liczba etatów ogółem – 118,1), 122 osoby w 2019 r. (121,1) i 124 osoby w 2020 r. (123,1). Zatrudnienie w latach 2018 – 2020 wzrosło o 3,3% (liczba etatów o 4,2%)¹² w stosunku do stanu z 2018 r.

Wynagrodzenia brutto¹³ pracowników ogółem wynosiły: 7 019 tys. zł w 2018 r. (średnie wynagrodzenie 4,8 tys. zł), 7 470 tys. zł w 2019 r. (5,1 tys. zł) i 8 070 tys. zł w 2020 r. Kwota wynagrodzeń w latach 2018 – 2020 wzrosła o 15%, a średnie wynagrodzenie o 11,3%. Wynagrodzenie wypłacone Zarządowi ZWiK wzrosło o 20,4%, a wynagrodzenie wypłacone Radzie Nadzorczej o 13,4%.

Świadczenia na rzecz pracowników wynosiły: 2 005 tys. zł w 2018 r., 2 134 tys. zł w 2019 r. i 2 504 tys. zł w 2020 r. (wzrost o 24,9%).

(akta kontroli str. 698)

1.4. Zasady wykonywania przez organy spółki obowiązków związanych z nadzorem nad jej funkcjonowaniem określone zostały w akcie notarialnym ZWiK, Regulaminie Rady Nadzorczej¹⁴.

Prezes Zarządu ZWiK zawarł ze ZWiK, w dniu 1 lipca 2017 r. umowę o świadczenie usług zarządzania. W latach 2018-2020 zarząd ZWiK był jednoosobowy.

W skład Rady Nadzorczej ZWiK wchodził: Przewodniczący RN (od 2015 r.), Z-ca Przewodniczącego RN (od 2015 r.), i dwóch Członków RN (od 2015 r. i od 2017 r.). Wszystkie osoby, które miały wchodzić w skład Rady Nadzorczej przed objęciem funkcji złożyły oświadczenia o spełnianiu wymogów dla członków rad nadzorczych

¹⁰ Ujęta w zarządzeniu Prezesa Zarządu ZWiK z dnia 02.01.2020 r. w sprawie zmiany w Regulaminie Organizacyjnym ZWiK (zgodnie z aktem notarialnym z dnia 16.10.2018 r. – Repertorium A nr-4420/2018).

¹¹ W latach 2018 – 2020 był nim Prezes ZWiK.

¹² W tym liczba pracowników produkcyjnych wzrosła o 6,1%, liczba pracowników nieprodukcyjnych zmalała do 97,4% stanu z 2018 r., liczba członków Rady Nadzorczej nie zmieniła się, były to 4 osoby. Zarząd ZWiK pełniony był przez 1 osobę – Prezesa Zarządu ZWiK przez wszystkie lata objęte kontrolą.

¹³ Bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

¹⁴ Regulamin Rady Nadzorczej stanowił załącznik do Uchwały nr 16/2017 z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Rady Nadzorczej.

przewidzianych przepisami prawa¹⁵ oraz oświadczenia o przyjęciu obowiązku kształtowania w spółce wynagrodzeń członków organu zarządzającego¹⁶.

Do obowiązków Rady Nadzorczej należało m.in. opiniowanie dokumentów i wniosków Zarządu przedkładanych pod obrady Zgromadzenia Wspólników, kontrola przestrzegania przepisów ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami¹⁷, ponadto Przewodniczący Rady Nadzorczej mógł kierować pod obrady Rady Nadzorczej inne sprawy o istotnym znaczeniu dla spółki.

Cele zarządcze ZWiK określone były poprzez coroczną uchwałę Rady Nadzorczej w sprawie ustalenia wskaźników określających wykonanie celów zarządczych¹⁸, wartości referencyjnych oraz trybu i sposobu oceny ich wykonania dla Członków Zarządu na rok obrotowy¹⁹. Cele zarządcze były mierzalne i związane ze stopniem realizacji wyniku finansowego, stopniem wykonania planu inwestycji, realizacją zadań innowacyjnych, uzyskiwaniem zewnętrznego dofinansowania, wzrostem aktywów spółki. Zarządzenia zawierały kryteria realizacji celu zarządczego oraz ich wagi, od których uzależnione było wynagrodzenie Zarządu Spółki.

(akta kontroli str. 5-17, 588-618)

Zadania w zakresie prowadzenia analiz ekonomicznych i finansowych oraz technicznych, służących zapewnieniu rzetelnych danych i informacji Zarządowi i Radzie Nadzorczej były przypisane w zakresach obowiązków Zastępcy Dyrektora ds. ekonomicznych i specjalście ds. analiz ekonomicznych. Analizy te sporządzane były miesięcznie, kwartalnie i rocznie. Zawierały informacje: o wykonaniu planu techniczno-ekonomicznego, analizę i prognozę płynności finansowej, strukturę i dynamikę sprzedaży, analizę wykonania planu budżetowego, wskaźniki eksploatacji, środowiskowe, o inwestycjach i remontach, rentowności, płynności cen wskaźnikowych, o obsłudze długu nadwyżką finansową, o względnym przyroście majątku.

W zakresie analiz prawnych ZWiK współpracował z radcą prawnym.

(akta kontroli str. 699-712)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Działalność prowadzona przez ZWiK była zgodna z postanowieniami umowy spółki. Wykonywane przez ZWiK zadania wykraczały poza sferę użyteczności publicznej w stopniu marginalnym. ZWiK stworzył prawidłowe warunki organizacyjne do wykonywania zadań statutowych i użyteczności publicznej. Prezes Zarządu przedstawiał coroczne sprawozdanie z realizacji wyznaczonych celów zarządczych.

OBSZAR

¹⁵ Tj.: wymogi art. 18 i art. 214 ustawy ksh, art. 10a, art. 10b, art. 10c ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. 679), art. 19 ust. 1-3 oraz ust 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 735, ze zm.).

¹⁶ Zgodne z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Skarbu Państwa z dnia 9 września 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1461).

¹⁷ Ustawa z dnia 9 sierpnia 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1907 ze zm.) dalej: „ustawa o wynagrodzeniach w spółkach”.

¹⁸ Były to uchwały: nr 9/04/2018 z dnia 25.04.2018 r., nr 3/01/2019 z dnia 29.01.2019 r. i 3/01/2020 z dnia 31.01.2020 r.

¹⁹ Tj.: uchwała nr 9/04/2018 z dnia 25.04.2018 r., uchwała nr 3/01/2019 z 29.01.2019 r. i uchwała nr 3/01.2020 z dnia 31.01.2020 r.

2. Zgodność realizowania zadań z obowiązującymi przepisami, w tym ustawy o zamówieniach publicznych lub regulacjami wewnętrznymi

Opis stanu faktycznego

2.1. Ze względu na cel prowadzonej działalności, ZWiK udzielał zamówień sektorowych w rozumieniu art. 2 pkt 14 w związku z art. 132 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 Pzp. W ZWiK wprowadzone zostały zasady działania²⁰, przy realizacji zamówień o wartości wyłączającej stosowanie przepisów Pzp, dla których wartość szacunkowa zamówienia zawierała się w kwocie od 14 tys. euro do 50 tys. euro oraz w kwocie powyżej 50 tys. euro do kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Pzp dla zamówień sektorowych.

(akta kontroli str. 225-283)

ZWiK przygotowywał corocznie plan zamówień publicznych w podziale na inwestycje (w tym: roboty budowlane, usługi i dostawy) i remonty (w tym: roboty budowlane, usługi i dostawy). W planie tym uwzględniano m.in. informację o szacowanej wartości zamówienia, przyjętym trybie postępowania i planowanym terminie rozpoczęcia postępowania). Wykonanie planu wydatków remontowych i inwestycyjnych w latach 2019 i 2020 wynosiło ok. 100%, w 2018 r. wykonanie wydatków remontowych w stosunku do planu wyniosło 169%, a wydatków inwestycyjnych 53%. Wykonanie wydatków remontowych zmniejszało się corocznie od 2 698 tys. zł w 2018 r. do 1 562 tys. w 2019 r. i 1 193 tys. zł w 2020 r. Wykonanie wydatków inwestycyjnych było zmienne i wynosiło 5 524 tys. zł w 2018 r., 22 569 tys. zł w 2019 r. i 3 378 tys. zł w 2020 r. ZWiK przekazywał coroczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach do Urzędu Zamówień Publicznych.

(akta kontroli str. 284-307)

Badaniem kontrolnym objęto sześć udzielonych przez ZWiK w latach 2018 – 2020 zamówień publicznych, w tym trzy na usługi i trzy na dostawy o łącznej wartości brutto 264,0 tys. zł. Wszystkie badane zamówienia stanowiły zamówienia sektorowe²¹, a ich wartość szacunkowa nie przekraczała 443 tys. zł w 2018 i 2019 r. oraz 428 tys. zł w 2020 r.

Wybrane zamówienia dokonane przez ZWiK:

- w 2018 r.:

- zamówienie nr 059 „Usługa przygotowania posiłków profilaktycznych dla pracowników ZWiK Sp. z o.o. w Tczewie”. Wniosek o dokonanie zamówienia zatwierdzony został 12.10.2018 r., wartość szacunkowa zamówienia wyniosła 18 000 zł (4 174,69 euro, tj. poniżej 14 000 euro), złożona została jedna oferta, cena usługi wyniosła 20 625 zł brutto. Postępowanie prowadzone było w trybie § 3 ust.4 Regulaminu ZP, z firmą podpisano umowę nr NI-Z/059/2018 z dnia 25.10.2018 r. Usługa wykonywana była w wymaganym okresie i dokumentowana w opisie załączonym do kolejnych faktur,
- zamówienie nr 060 „Dostawa testów do badania wody”. Wniosek o dokonanie zamówienia zatwierdzony został 06.09.2018 r., wartość szacunkowa zamówienia wyniosła 15 000 zł (3 478,91 euro, tj. poniżej 14 000 euro), złożona została jedna oferta, cena dostawy wyniosła 17 489,37

²⁰ Regulamin wprowadzony Zarządzeniem nr 12/2016 z dnia 16 grudnia 2016 r. zmieniony Zarządzeniem nr 2/2017 z dnia 19 stycznia 2017 r. dalej: „Regulamin ZP”.

²¹ Na podstawie art. 132 ust. 1 pkt 4, tj. zamówienia dokonywane były w celu tworzenia sieci przeznaczonych do świadczenia publicznych usług związanych z produkcją lub dystrybucją wody pitnej lub dostarczania wody pitnej do takich sieci lub kierowania takimi sieciami

zł brutto. Postępowanie prowadzone było w trybie § 3 ust. 4 Regulaminu ZP, nie było wymagane zawarcie umowy,

- w 2019 r.:

- zamówienie nr 006 „Konserwacja systemów sygnalizacji pożaru, włamania, napadu i monitoringu oraz urządzeń telekomunikacyjnych zainstalowanych w ZWiK Sp. z o.o. w Tczewie”. Wniosek o dokonanie zamówienia zatwierdzony został 15.01.2019 r., wartość szacunkowa zamówienia wynosiła 11 000 zł (2 551,20 euro, tj. poniżej 14 000 euro), złożona została jedna oferta, cena usługi wyniosła 13 505,40 zł. Postępowanie prowadzone było w trybie § 3 ust.4 Regulaminu ZP z firmą podpisano umowę nr NI-Z/006/2019 z dnia 16.01.2019 r.,

- zamówienie nr 041 „Dostawa pompy piaskownika do oczyszczalni ścieków w Tczewie”. Wniosek o dokonanie zamówienia zatwierdzony został 04.07.2019 r., wartość szacunkowa zamówienia wynosiła 18 500 zł (4 290,65 euro, tj. poniżej 14 000 euro), złożona została jedna oferta, cena usługi wyniosła 23 464,99 zł brutto, postępowanie prowadzone było w trybie § 12, ust. 2, pkt 2.1 Regulaminu ZP, z firmą zawarto umowę nr NI-Z/041/2019 z dnia 07.08.2019 r.,

- w 2020 r.

- zamówienie nr 029 „Usługa inspekcji TV kanalizacji sanitarnej DN 250 w ul. Gdańskiej”: Wniosek o dokonanie zamówienia zatwierdzony został 7.05.2020 r., wartość szacunkowa zamówienia wynosiła 2 600 zł (608,99 euro, tj. poniżej 14 000 euro), w wyznaczonym terminie (08.05.2020 r.) złożona została jedna oferta, cena usługi wyniosła 1 402,49 zł brutto. Postępowanie prowadzone było w trybie § 3 ust.4 Regulaminu ZP do firmy skierowano zlecenie nr NI-Z/029/2020 z dnia 08.05.2020 r. Usługa wykonana została w wymaganym terminie,

- zamówienie nr 006 „Sukcesywne dostawy armatury żeliwnej”. Wniosek o dokonanie zamówienia zatwierdzony został 25.05.2020 r., wartość szacunkowa zamówienia wynosiła 107 415 zł (25 159,86 euro, tj. poniżej 30 000 euro). Zgodnie z § 12 ust.1.2 Regulaminu ZP postępowanie było prowadzone w trybie zapytania ofertowego. Zaprośzenie do składania ofert znalazło się na Platformie Zakupowej 29.05.2020 r. w wyznaczonym terminie (08.06.2020 r.) wpłynęły trzy oferty. Wybrana została oferta firmy w cenie 187 504,91 zł. Z wykonawcą zawarto umowę nr NI-Z/006/2020 z dnia 08.07.2020 r., termin wykonywania usługi ustalono na 30.09.2021 r., do końca 2020 r. dokonane zostały comiesięczne dostawy w miesiącach: lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu 2020 r. Realizacja umowy w 2020 r. odbywała się zgodnie z harmonogramem, nie nastąpiły zmiany umowy, wynagrodzenie było wypłacane w terminach umownych, nie nastąpiła sytuacja uzasadniająca naliczanie kar umownych i okoliczności dające prawo do skorzystania z prawa do odszkodowania, gwarancji lub rękojmi.

Wykonanie usług i dostaw udokumentowano protokołami, przedłużenie terminu realizacji usług i dostaw nie wystąpiło, nie dokonywano zmian umów. Wynagrodzenie wszystkim wykonawcom usług i dostaw wypłacone zostało w wymaganym terminie, nie wystąpiła sytuacja uzasadniająca naliczanie kar umownych i okoliczności dające prawo do skorzystania z odszkodowania, gwarancji lub rękojmi.

(akta kontroli str. 308-482)

Zgodnie z § 3 ust. 4 Regulaminu ZP dokonanie pięciu z powyższych zamówień publicznych, których wartość szacunkowa wynosiła poniżej 14 000 euro nie wymagało stosowania Regulaminu ZP, a jedno zamówienie „Sukcesywne dostawy armatury żeliwnej” z 2020 r., dla którego wartość szacunkowa wynosiła 25 159,86 euro udzielone zostało na podstawie § 12 ust. 1.2 i 2.1 w trybie zapytania ofertowego (zamówienie w kwocie od 14 000 do 50 000 euro).

(akta kontroli str. 308-482)

Badane zamówienia nie były ujęte w planach zamówień na lata: 2018, 2019 i 2020, oprócz dostawy pompy piaskownika w 2019 r. Zamówienia te, zgodnie z Regulaminem ZP, były dokonywane na podstawie zatwierdzonego przez Kierownika Zamawiającego (Prezesa Zarządu ZWiK) pisemnego wniosku.

(akta kontroli str. 232-233, 308-482)

Sposób szacowania wartości zamówienia został określony w Regulaminie ZP. We wszystkich sześciu badanych przypadkach Zamawiający oszacował wartość zamówień na usługi i dostawy uwzględniając wartość zamówień tego samego rodzaju, nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania oraz średni kurs złotego w stosunku do euro określony w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów wydanym na podstawie art. 35 ust. 3 pzp.

Umowy zawarte w wyniku powyższych postępowań zabezpieczały interesy ZWiK poprzez ustalenie kar umownych w przypadku nienależytego wykonania umowy, postanowienia dotyczące rękojmi i gwarancji. Zamówienia służyły realizacji zadań spółki komunalnej, były zgodne z przedmiotem działalności ZWiK.

(akta kontroli str. 234-235, 308-482)

W ZWiK sponsoring oraz udzielanie darowizn w wysokości powyżej 500 zł regulowane było przez stworzoną w ZWiK procedurę²², zgodnie z którą:

- 1) rozpatrywaniem wniosków w zakresie darowizn i umów sponsorskich zajmował się Prezes ZWiK,
- 2) wniosek miał formę pisemną, określającą przedmiot i charakter darowizny lub sponsoringu,
- 3) darowizny i sponsoring dotyczyły przedsięwzięć o charakterze lokalnym (z możliwością zakresu wykraczającego poza obszar Miasta Tczewa),
- 4) umowy darowizny i sponsoringu miały formę pisemną (z wyjątkiem darowizn do 500 zł),
- 5) w umowach sponsoringu imprez o charakterze masowym ZWiK zastrzegał sobie prawo do umieszczenia reklamy (baneru reklamowego) oraz informacji o sponsorze w materiałach organizatora i na jego koszt.

Zgodnie z powyższą procedurą ZWiK udzielił bezumownych darowizn w kwotach nieprzekraczających 500 zł:

- w 2018 r. – 3 podmiotom na łączną kwotę 1200 zł,
- w 2019 r. – 6 podmiotom na łączną kwotę 2550 zł,
- w 2020 r. – 4 podmiotom na łączną kwotę 1200 zł.

(akta kontroli str. 714-715)

W latach 2018-2020 Spółka:

- zawarła dziewięć umów sponsoringowych z czterema podmiotami (z poszczególnymi zawarto od jednej do trzech umów), o łącznej wartości

²² Procedura postępowania związana z udzieleniem darowizn oraz zawieraniem umów sponsorskich, według wyjaśnienia Prezesa ZWiK obowiązująca od grudnia 2017 r.

151,0 tys. zł (2018 r. – 63,0 tys. zł, 2019 r. – 43 tys. zł, 2020 r. – 45 tys. zł), dotyczące działań obejmujących eksponowanie podczas trwania imprezy banera ZWiK z informacją o świadczeniu usług, umieszczania logo ZWiK na zaproszeniach, plakatach, w materiałach prasowych i na stronie internetowej oraz w informacjach podawanych przez konferansjera podczas trwania imprezy o udziale ZWiK w jej sponsorowaniu.

- udzieliła 62 podmiotom 64 darowizn (dwóm podmiotom udzielono dwóch darowizn) o łącznej wartości 317,1 tys. zł (w poszczególnych latach kolejno: 126,9 tys. zł, 145,0 tys. zł i 45,2 tys. zł).

Dofinansowane darowiznami przedsięwzięcia to m.in. Festiwal Grzegorza Ciechowskiego w Tczewie, Teatr Historyczny w Tczewie, Gala Sportów Walki w Tczewie, Rozgrywki Stowarzyszenia Piłki Ręcznej w Tczewie, sprzęt dla pacjentów Szpitala w Tczewie, dofinansowanie Harcerskiej Orkiestry Dętej, koncert muzyki Gospel, organizacja Orszaku Trzech Króli, karma dla zwierząt dla Schroniska dla Zwierząt w Tczewie.

Sponsoring i darowizny udzielane przez ZWiK w latach 2018 – 2020 przekazywane były podmiotom działającym na terenie Miasta Tczewa oraz na działalność prowadzoną na terenie Miasta Tczewa. Działalność ta prowadzona była przez ZWiK zgodnie z wytycznymi sporządzonych procedur.

(akta kontroli str. 713-768)

Jak wyjaśnił Prezes ZWiK wydatki w zakresie sponsoringu oraz darowizn poprzez pojawiające się informacje o działalności firmy spełniały zadania związane z upowszechnieniem zakresu działalności Spółki. Odbiorca reklamy, będącej wynikiem działań sponsoringowych oraz darowizn był tym samym zachęcany do odwiedzin portalu społecznościowego oraz strony internetowej Spółki, celem zapoznania się z bieżącymi informacjami dotyczącymi zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, a także miało skłaniać do korzystania ze strony i kanałów dostępu (ebook) jako sposobu na „załatwianie” spraw w formie „on line”.

(akta kontroli str. 1929-1931)

2.2. Zamówienia publiczne, o których mowa w pkt. 2.1. zostały zrealizowane zgodnie z warunkami zawartych umów, tj. zamówione usługi/dostawy towarów wykonane zgodnie z terminami określonymi w umowach, wynagrodzenie zostało wypłacone w wysokości, o której mowa w umowach (nie wystąpiły podstawy do potrącenia wynagrodzenia wykonawcom z tytułu kar umownych i dochodzenia odszkodowania z tytułu gwarancji lub rękojmi).

(akta kontroli str. 1006-1591)

2.3. ZWiK przygotowywał roczne i wieloletnie²³ plany techniczno-finansowe, które zgodnie z umową spółki zatwierdzane były przez Zgromadzenie Wspólników. Zgodnie z wyjaśnieniem Z-cy Dyrektora ds. Technicznych, zadania inwestycyjne planowane były według potrzeb wynikających z rozwoju infrastruktury mieszkaniowej i związanego z tym zapotrzebowania oraz potrzeb inwestycyjno-rozwojowych ZWiK. Zadania remontowe planowane były według potrzeb zgłaszanych do planu przez Kierowników poszczególnych Działów, analizowanych pod kątem awaryjności i konieczności pilnego wykonania. Corocznie w miesiącu maju przeprowadzany był przegląd techniczny obiektów, w wyniku którego typowane były najbardziej pilne remonty, wykonywane w pierwszej kolejności.

²³ Zatwierdzone uchwałami Rady Miejskiej w Tczewie nr XXXVII/330/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. na lata 2018-2020, nr XXXIX/352/2018 z dnia 22 lutego 2018 r. na lata 2018-2021 i nr XVIII/156/2020 z dnia 30 kwietnia 2020 na lata 2020-2023.

Wysokość wydatków ogółem poniesionych przez ZWiK na remonty i inwestycje związane z mieniem i infrastrukturą spółki w latach 2018 – 2020 wynosiła 36.924 tys. zł (w tym wydatki remontowe 5.453 tys. zł i inwestycyjne 31.471 tys. zł).

W latach objętych kontrolą wykonanie wydatków remontowych ZWiK wynosiło: 2.698 tys. zł w 2018 r. (169 % planu), 1.562 tys. zł w 2019 r. (98% planu) i 1.193 tys. zł w 2020 r. (95% planu), przy czym wykonanie wydatków remontowych w 2019 r. w stosunku do 2018 r. wynosiło 58%, w 2020 r. w stosunku do 2019 wynosiło 76%, a w 2020 r. wynosiło 44 % wykonania z 2018 r.).

Wykonanie wydatków inwestycyjnych wynosiło odpowiednio: 5.524 tys. zł (53% planu), 22.569 tys. zł (100% planu) i 3.378 tys. zł (103%planu), wykonanie wydatków inwestycyjnych w 2019 r. w stosunku do 2018 wynosiło 409%, w 2020 r. w stosunku do 2019 r. wynosiło 15%, a w 2020 r. w stosunku do 2018 r. wynosiło 61%.

Wszystkie remonty i inwestycje ZWiK realizowane były przy udziale wykonawców zewnętrznych.

(akta kontroli str. 307)

Badaniem objęto trzy zadania inwestycyjne oraz trzy zadania remontowe realizowane dla ZWiK przez wybranych wykonawców zewnętrznych w latach 2018-2020, na podstawie przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w oparciu o art. 12 ust. 2 pkt 2.2. Regulaminu ZP w trybie przetargu nieograniczonego o wartości powyżej 50 tys. euro, a poniżej kwoty określonej w art. 11 ust.8 Pzp, tj.:

- zadania remontowe:

1) w 2018 r. „Remont kanalizacji sanitarnej DN500, DN400, DN250, DN200 o łącznej długości 594,5 mb przy użyciu metody bezwykopowej rękawem z włókna szklanego nasączonego żywicami poliestrowymi w ul. Armii Krajowej, Iwaskiewicza, Warsztatowej, Południowej i Kolejowej w Tczewie” o wartości netto 418.992,00 zł (brutto 515.360,16 zł), remont został ujęty w planie remontów na podstawie przeprowadzonych przeglądów technicznych, szacowana wartość zamówienia wynosiła 336.790,00 zł, według wyjaśnień Prezesa ZWiK różnica kosztów szacunkowych i rzeczywistych wynikała z wartości najkorzystniejszej oferty przewyższającej obliczone koszty,

2) w 2019 r. „Malowanie pomostów oczyszczalni ścieków w Tczewie”, o wartości netto 233.175,00 zł (brutto 286.805,25 zł), remont był ujęty w planie remontów, szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 262.043,10 zł,

3) w 2020 r. „Remont sieci wodociągowej DN100 w ul. 30 Stycznia w Tczewie”, o wartości netto 162.846,40 zł (brutto 200.301,07 zł), remont był ujęty w planie remontów, szacunkowa wartość zamówienia wynosiła 313.139,03 zł, początkowa wartość umowna 158.985,92 zł, została zwiększona aneksem w wyniku wykonania robót dodatkowych do wartości, o której mowa powyżej,

- zadania inwestycyjne:

1) w 2018 r. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami do granicy działek w ul. Przemysłowej w Tczewie”, o wartości netto 1.819.840,90 zł (brutto 2.238.404,31 zł), inwestycja była ujęta w planie zamówień w części inwestycyjnej, wartość zamówienia oszacowano na podstawie kosztorysu inwestorskiego w oparciu o przedmiar robót i dokumentację projektową na 1.401.996,49 zł, różnica kosztów szacunkowych i faktycznie poniesionych wynikała z wysokości ofert przetargowych. Roboty dokumentowane były w dzienniku budowy, dokonywane były

odbioru częściowe. ZWiK skorzystał z prawa rękojmi w związku z powstałą po prowadzonych robotach usterką (usunięcie zapadnięcia).

2) w 2019 r. „Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej od ul. 30 Stycznia do ul. Czyżewskiego w Tczewie”, o wartości netto 482.108,79 zł (brutto 592.993,81 zł), inwestycja była ujęta w planie zamówień w części inwestycyjnej, wartość zamówienia oszacowano na podstawie przedmiaru robót i cen jednostkowych wykonania przewiertu na 392.685,26 zł. Prezes ZWiK wyjaśnił, że wartość tą obliczono biorąc pod uwagę kwotę najniższej oferty z poprzedniego postępowania z uwzględnieniem inflacji (w 2017 r. postępowanie zostało unieważnione ze względu na znaczne przekroczenie środków przeznaczonych na realizację, najniższa oferta wynosiła 365.330,40 zł). Roboty dokumentowane były w dzienniku budowy, dokonywane były odbioru częściowe. ZWiK skorzystał z prawa rękojmi w związku z powstałą po prowadzonych robotach usterką (usunięcie wybrzuszenia).

3) w 2020 r. „Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Marynarskiej w Tczewie”, o wartości netto 274.062,41 zł (brutto 337.096,76 zł), inwestycja była ujęta w planie zamówień w części inwestycyjnej, wartość zamówienia oszacowano na podstawie kosztorysu inwestorskiego, przedmiaru robót i dokumentacji projektowej na 497.033,62 zł. Roboty dokumentowane były w dzienniku budowy. ZWiK skorzystał z prawa rękojmi w związku z usterkami stwierdzonymi w procesie odbioru.

Umowy z wykonawcami zostały zrealizowane zgodnie z określonymi w nich warunkami (podpisany został protokół odbioru, prace zrealizowano terminowo, wypłacenie wykonawcy wynagrodzenia nastąpiło po spełnieniu warunków umownych, w przypadku zadań remontowych nie wystąpiły przyczyny naliczenia kar umownych i skorzystania z prawa do odszkodowania, gwarancji lub rękojmi).

(akta kontroli str. 1006-1591)

2.4. Kapitał własny ZWiK w latach objętych kontrolą wynosił odpowiednio 34 070,0 tys. zł, 35 612,0 tys. zł i 36 023,0 tys. zł. Zysk netto w tych latach wyniósł 1 235,0 tys. zł, 1 312,0 tys. zł i 182,0 tys. zł. Zysk ze sprzedaży w latach 2018 i 2019 wyniósł 1 156,0 tys. zł i 1 614,0 tys. zł, a w 2020 r. Spółka zanotowała stratę ze sprzedaży w wysokości 760,0 tys. zł.

Dane ekonomiczno-finansowe ZWiK przedstawiały się w latach 2018-2020 następująco:

- nadwyżka finansowa (zysk netto+amortyzacja) – 3 808,0 tys. zł, 4 228,0 tys. zł i 5 027,0 tys. zł,
- wskaźnik bieżącej płynności finansowej (aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe) – 2,88, 1,44 i 1,88,
- stopa zadłużenia aktywów (zobowiązania i rezerwy na zobowiązania/suma aktywów) – 0,30, 0,42 i 0,41,
- wskaźnik produktywności majątku (przychody ogółem x 100%/aktywa ogółem) – 54%, 43% i 47%,
- wskaźnik ogólnej oceny finansowej (kapitał własny/kapitał obcy do majątek trwałe/majątek obrotowy) – 0,81, 0,11 i 0,15,
- stopień zużycia majątku trwałego ((wartość brutto aktywów trwałych – wartość netto aktywów trwałych)/wartość brutto aktywów trwałych) – 0,56, 0,45 i 0,47.

Na kondycję ekonomiczną ZWiK, zgodnie z wyjaśnieniem Prezesa nie miały wpływu czynniki zewnętrzne, w tym sytuacja związana z COVID-19 w 2020 r.

(akta kontroli str. 1000-1002a, 1863-1928)

W latach 2018 – 2020 nie wystąpiła sytuacja wymagająca zwołania Zgromadzenia Wspólników w celu powzięcia uchwały dotyczącej dalszego istnienia spółki.

(akta kontroli str. 769-998)

We wszystkich latach objętych kontrolą Zgromadzenie Wspólników przeznaczało osiągnięty przez ZWiK zysk na powiększenie kapitału zakładowego. Przed zatwierdzeniem Sprawozdania Zarządu opinię sporządzał niezależny biegły rewident. Członkowie RN oraz Prezes Zarządu corocznie uzyskiwali absolutorium z prowadzonej działalności.

(akta kontroli str. 769-998)

ZWiK nie zawierał z Miastem Tczew umowy rekompensaty za wykonanie usług publicznych służącej pokryciu wydatków działalności związanej ze świadczeniem tych usług.

(akta kontroli str. 999)

2.5. Podstawowe wielkości ekonomiczno-finansowe i majątkowe ZWiK w latach 2018 – 2020 przedstawiały się następująco: wskaźnik bieżącej płynności finansowej od 1,44 do 2,88 (2,88 w 2018 r. w związku z planowaną inwestycją), stopa zadłużenia aktywów od 0,42 do 0,30, wskaźnik produktywności majątku od 43% do 54%, wskaźnik ogólnej oceny finansowej od 0,11 do 0,81, stopień zużycia majątku trwałego 0,56 do 0,45.

(akta kontroli str. 769-997, 1000-1002a)

2.6. Członkowie Rady Nadzorczej ZWiK pobierali wynagrodzenie zgodnie z Uchwałą nr 14/2017 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników ZWiK z dnia 14 czerwca 2017 r. Miesięczne wynagrodzenie Członka Rady Nadzorczej stanowiło równowartość kwoty odpowiadającej iloczynowi podstawy wymiaru, rozumianej jako przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, oraz mnożnika 0,5, dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej wynagrodzenie to zostało podwyższone o 10%.

(akta kontroli str. 595)

Taki sposób naliczania nie uwzględniał konsekwencji wynikających z ustaw ołobudżetowych²⁴, które określały nie maksymalną wysokość pobieranego wynagrodzenia, ale podstawę wymiaru jego naliczania.

Łącznie w latach 2018 -2020 wysokość nienależnie wypłaconego wynagrodzenia, o której mowa powyżej wyniosła 45 885,79 zł.

(akta kontroli str.1938-1952)

Wynagrodzenie Zarządu Spółki regulowane było uchwałą nr 15/2017 Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 14 czerwca 2017 r. ws. wymogów, jakie musi spełniać kandydat na Członka Zarządu oraz zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu. Wynagrodzenie całkowite Członka Zarządu składało się z części stałej (wynagrodzenie miesięczne podstawowe) oraz części zmiennej (wynagrodzenie uzupełniające za rok obrotowy). Miesięczne Wynagrodzenie Stałe wynosiło 3,63 krotności podstawy wymiaru rozumianej jako przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z nagród z zysku w czwartym

²⁴ Art. 28 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018 (Dz.U. z 2017, poz. 2371, ze zm.), art. 22 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019 (Dz.U. z 2018 r., poz. 2435, ze zm.) i art. 31 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2020 (Dz. U. z 2020 r., poz. 278 – obowiązująca z mocą wsteczną od 01.01.2020 r.).

kwartale roku poprzedniego, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Taki sposób naliczania wynagrodzenia nie uwzględniał konsekwencji wynikających z ustaw o budżetach (j.w.), które określały nie maksymalną wysokość pobieranego wynagrodzenia, ale podstawę wymiaru jego naliczania. Współczynnik krotności podstawy wymiaru wynagrodzenia stałego określony był w kontrakcie (Umowa o świadczenie usług zarządzania), był stały i wynosił 3,63.

Łącznie w latach 2018-2020 wysokość nienależnie wypłaconego wynagrodzenia Zarządowi ZWiK wyniosła 94 545,92 zł.

(akta kontroli str. 1938-1952)

Prezes Zarządu ZWiK wyjaśnił, że wynagrodzenia w latach 2018, 2019 i 2020 były wypłacane zgodnie z zapisami ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami i ustaw o budżetach.

ZWiK jest spółką o znacznej skali działalności związanej zarówno z ilością zatrudnionych pracowników (ponad 120 osób) jak również w zakresie sumy aktywów bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 10 milionów euro.

W przypadku spółek o skali działalności porównywalnej ze ZWiK Sp. z o.o. przepis art. 4 ust. 2 pkt. 3 ustawy o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, dopuszczał możliwość podniesienia wysokości wynagrodzenia Członków Zarządu o mnożnik pomiędzy 3 do 5.

Przepis ten przewiduje mnożnik od trzykrotności do pięciokrotności podstawy wymiaru - dla spółki, która w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła dwie poniższe przesłanki:

- a) zatrudniała średniorocznie co najmniej 51 pracowników,
- b) osiągnęła wartość sumy aktywów bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat były wyższe niż równowartość w złotych 10 milionów euro,

ZWiK Sp. z o.o. przesłanki te spełniała zatem w każdym z kolejnych lat których dotyczy zapytanie. Zgromadzenie Wspólników przyjęło jednak mnożnik w dolnych granicach zakresu przewidzianego przez ustawę.

Jak wyjaśnił Prezes Zarządu odnośnie wynagrodzenia dla Członków Rady Nadzorczej uchwała Zgromadzenia Wspólników ZWiK Sp. z o.o.- nr 14/2017 z dnia 14 czerwca 2017 r. – w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego określała wysokość wynagrodzenia dla Członka Rady Nadzorczej jako równowartość kwoty odpowiadającej iloczynowi podstawy wymiaru oraz mnożnika 0,5 (0,5 x podstawa wymiaru). Dla Przewodniczącego Rady Nadzorczej miesięczne wynagrodzenie podwyższa się o 10 %.

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. - o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami, w przypadku skali działalności ZWiK Sp. z o.o. ustawa przewiduje możliwość przyznania wynagrodzeń członków organu nadzorczego, poprzez zastosowanie mnożnika – 1 (dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 3).

Ponadto Prezes Zarządu wyjaśnił, że Zgromadzenie Wspólników przyjęło zatem mnożnik w granicach znacznie niższych aniżeli zakres przewidziany przez ustawę.

Uchwały kształtujące wynagrodzenia Członków organu zarządzającego i nadzorczego ZWiK zawierały zatem mnożniki podstawy wymiaru znacznie poniżej wartości dopuszczonych ustawą, w konsekwencji tych decyzji Zgromadzenie Wspólników wprowadziło dodatkowy zapis do uchwały o wprowadzeniu waloryzacji wypłacanego wynagrodzenia począwszy od miesiąca następującego po ogłoszeniu

przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego obwieszczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku w czwartym kwartale roku poprzedniego.

Wypłacone wynagrodzenia nigdy nie przekroczyły iloczynu - podstawy wymiaru zgodnego z ustawami o budżetach oraz liczbowego mnożnika przewidzianego przepisem art. 4 ust. 2 pkt. 3 ustawy w odniesieniu do organów zarządzających oraz art. 10 ust. 1 pkt. 3 w odniesieniu do organów nadzorczych.

Ponadto Prezes Zarządu wyjaśnił, że uchwały Zgromadzenia Wspólników nr 14/2017 i 15/2017 w sprawie kształtowania wynagrodzeń członków organu nadzorczego i zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu oraz Umowa o świadczenie usług zarządzania definiują samodzielnie „podstawę wymiaru” nie powołując się na zgodność z zapisem art.1 ust.3 pkt 11 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r.

(akta kontroli str. 1953-1956)

Łącznie w latach 2018 -2020 wysokość nienależnie wypłaconego wynagrodzenia wyniosła 140 431,71 tys. zł.

(akta kontroli str. 1938-1952)

Wynagrodzenie zmienne uzależnione było od poziomu realizacji Celów Zarządczych i nie mogło przekroczyć 50% rocznego Wynagrodzenia Stałego w poprzednim roku obrotowym. Członkowi Zarządu udostępniane były nieodpłatnie urządzenia techniczne i zasoby stanowiące mienie Spółki na podstawie umowy, w tym samochód osobowy będący własnością ZWiK.

(akta kontroli str. 8-17, 628, 1938-1952)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Naliczenie oraz wypłacanie w latach 2018-2020 wynagrodzeń Prezesowi Zarządu oraz Członkom Rady Nadzorczej z naruszeniem ustaw o budżetach, co spowodowało ich zawyżenie łącznie o 140 431,71 zł.

(akta kontroli str. 297-305, 771-871, 954-959)

(akta kontroli str. 713-768)

OCENA CZĄSTKOWA

ZWiK prowadził prawidłowy nadzór nad powierzonym mieniem, w tym: prowadził analizy ekonomiczno-finansowe oraz techniczne prowadzonej działalności osiągając prawidłowe wskaźniki, dokonywał przeglądów mienia, wykonując zaplanowane oraz niezbędne zadania remontowe i inwestycyjne, udzielając zamówień publicznych zgodnie z Pzp i wprowadzonym Regulaminem ZP. Wszystkie lata badanego okresu ZWiK zakończył zyskiem z działalności. W zakresie działalności sponsoringowej i w zakresie udzielania darowizn w ZWiK wprowadzona była procedura. Była to działalność niewymieniona w akcie założycielskim, w poszczególnych latach udział kosztów poniesionych na tą działalność był niewielki i wynosił poniżej 1% kosztów działalności.

ZWiK nieprawidłowo naliczał wynagrodzenia Rady Nadzorczej oraz Prezesa Zarządu, nie posługując się ograniczeniami podstawy naliczania wynikającymi z ustaw o budżetach na lata 2018, 2019 i 2020. Zawyżenie wynagrodzeń z tego tytułu wyniosło łącznie 140 431,71 zł.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

- Wnioski   Prawidłowe naliczanie wynagrodzeń członkom organów Spółki oraz wystąpienie o zwrot kwot nienależnie pobranych.
- Uwagi   Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 22 czerwca 2021 r.

Kontroler
Joanna Andrzejewska
specjalista kontroli państwowej

/-/

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku
Z up. Dyrektora
Wicedyrektor Teresa Sawicka

/-/

.....
podpis

Zmian w wystąpieniu pokontrolnym
dokonał:

p.o. Dyrektor Delegatury Najwyższej
Izby Kontroli w Gdańsku

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku
.....
podpis
Tomasz Słaboszowski

